

muqeddes kitab

Nehemiya

NEHEMIYA

Muqeddes Kitab - Kona Ehde
(Tewrat, Zebur we Peyghemberler)
16-qisim

1950-yilidiki «Muqeddes Kitab»ning
uyghurche terjimisi hazirqi zaman
uyghur tiligha özgertildi

2013
Deslepki nusxa

www.dunyaningnuri.com

NEHEMIYA

Nehemiya beni-Israel üçün dua qılıdu

1 ¹ Xakalyaning oghli Nehemianing sözi budur. Yigirminchı yili Kislew ayida men özüm Shushan ordisida tursam, ² öz buraderlirimdin biri bolghan Xanani dégen kishi bilen birnechche adem Yehudadin chiqip keldi. Men ularning özidin esirliktin qutulup qalghan yehudiylar bilen Yérusalém toghrisida sorisam, ³ ular manga jawab bérip: «Esirliktin qutulup qélip, yurtta turghanlar bolsa chong tenglik bilen reswaliqqa chüshüp qaldı. Yérusalémning sépili bolsa yiqtılıp derwazilirining özi köyüp ketti» dédi.

⁴ Shuni anglap, men olturup yighlap, nechche kün'giche peryad qilip roza tutup asmanning Tengrisining aldida dua qilip, ⁵ éyttimki: «Ey asmanning Tengrisi bolghan Xudawende, ey chong qorqunchluq Xuda, sen bolsang séni dost tutup emrliringni beja keltürgenlerge ehdengni saqlap, merhemet körsetküchidursen. ⁶ Emdi sen qulaq sélip, közliringni échip, men bendengning héli kéche-kündüz séning aldingda bendiliring beni-Israel üçün qilghan duasini anglighin. Biz beni-Israel sanga qilghan gunahlarni men iqrar qilimen, chünki men özüm bilen atamning xanidani hemmimiz gunah qildıq emesmu? ⁷ Biz bolsaq séning aldingda yamanlıq qilip, séning öz bendeng Musanıng wasitisi bilen ewetken buyruq, qanun we ehkamliringni tutmidıq. ⁸ Emma sen öz bendeng Musagha söz qilip: «Eger siler manga biwapalıq qilsanglar, silerni taipilerning arısida parakende qilimen. ⁹ Lékin eger siler manga yénip kélip, buyruqlırımnı tutup emelge keltürsenglar, parakende bolghanliringlar asmannıng chétide bolsimu, men ularnı andın yighip, anda méning ismim tursun dep ilghıghan jayning özige élip keltürimen» dégen sözüngni yad qilghın. ¹⁰ Ular bolsa séning bendiliring bolup, sen öz chong qudritingni ishlitip küchlük qolung bilen qutquzghan qowming emesmu? ¹¹ Ey Xudawende, bendengning duasığha qulaq sélip, ching köngül bilen ismingdin qorqidıghan bendiliringning duasını anglap, bu kün öz bendengni rawajlıq qilip, uni bu kishining aldida iltipat tapturghın» dédim. Chünki men padishahning saqiyi idim.

Artaxshasta padishah Nehemiya Yérusalémgha ewetidu

2 ¹ Artaxshasta padishahning seltenitining yigirminchı yili Nisan ayida weqe boldiki, padishahning aldida turghan sharabni men élip uningga berdim.

Mundin ilgiri héchqachan padishahning aldida özüm ghemkin körünmigen idim. ² Padishah mendin soal qilip: «Sen késel bolmay turup, némishqa yüzüng ghemkin körünidu. Jezmen könglüng biaram bolsa kérek» dése, men nahayiti qorqup kétip, ³ padishahqa sözlep: «Padishah ebedkiche yashisun! Ata-bowilirimning qebriliri bar sheherning özi weyran bolup, derwaziliri otta köyüp ketkendin kéyin yüzüm ghemkin körünmisunmu?» dédim. ⁴ Padishah mendin: «Néme erzing bar?» dep sorisa, men asmanning Tengrisige dua qilip, andin padishahqa sözlep: ⁵ «Eger bu ish padishahqa yaxshi körünüp, qulung aldingda iltipat tapqan bolsa, sen méni Yehudagha ata-bowilirimning qebriliri bar sheherge ewetkin. Men uni yéngilap yasay» dédim. ⁶ U waqit padishah özi melikisi yénida olturaqliq halitide mendin: «Séning sepiring qanchilik bolup, qachan yénip kélisen?» dep soridi. Bu teriqide padishah özi méni ewetishke razi bolghach uningha tayin waqitni dep berdim.

⁷ Andin kéyin men padishahqa iltimas qilip: «Eger padishahqa yaxshi körünse, men Yehudagha barghuchilik méni ötkili qoysun dep, deryaning u teripidiki waliylarning namida manga bir xet bérilsun. ⁸ Buningdin bashqa padishahliq janggilining üstide turuqluq Asafning namidimu bir xet bérilip: «Beytke teelluq ordining derwaziliri bilen sheherning sépili we men özüm olturidighan öy üchün ishletkili manga yaghach bersun» dep buyrulsun» désem, Xudayimning yaxshi qoli üstümde bolghach padishah méning erzimni qobul qildi. ⁹ Men deryaning u teripidiki waliylarning qéshigha yétip kelgende padishahning xétini ulargha berdim. Padishah bolsa qoshun serdarliri bilen bir munche atliqlarni manga qétip ewetkenidi.

¹⁰ Xoroniy bolghan Sanbalat bilen ammoniy bolghan Tobiya dégen emeldarning özi buni anglap: «Beni-Israelgha yaxshiliq qilghili bir adem kéliptu» dep bilginide tola ichi pushti.

Nehemya Yérusalémning sépillirini aylnip yürüp chaghlaydu

¹¹ Men Yérusalémgha yétip kélép, üch kün turghandin kéyin, ¹² bir kéchisi men özüm manga hemrah bolghan birnechche ademler bilen qopup, Yérusalémgha qılıdighinim toghrisida Xudayimning méning könglümge sélip bergenini héchkimge yétip bermey, özüm min'gen ulaghdin bashqa héch haywannimu bille almay, ¹³ kéchisi wadi derwazisidin chiqip, ejdiha buliqi bilen qigh derwazisining teripige méngip béríp, Yérusalémning sépillirining yiqlip derwazilirining köyüp ketkinini kördüm. ¹⁴ Andin kéyin men bulaq derwazisi bilen shahane kölning teripige barsam, téjimdiki ulaghqa ötkili jay yoq idi. ¹⁵ Buning üchün men kéchisi jilgha bilen yürüp, sépilni chaghlap, wadi derwazisi bilen yénip kirip keldim.

¹⁶ Lékin waliylar bolsa méning qeyerge béríp, néme qilghinimni bilmey qaldı. Men özüm shu waqitqiche, xahi yehudiy, xahi kahin, xahi emir, xahi hakim, xahi qalghan emeldarlargha héch xewer bermigen idim. ¹⁷ Emma andin kényin men ulargha söz qilip: «Siler özünglar bizlerning tenglikke chüshkinimizni bilip, Yérusalémning qandaq xarab bolup, derwazilirining otta köyüp ketkinini kördünglar. Emdi kélinglar. Biz haqarette qalmayli dep, Yérusalémning sépilini yasayli» dep éytip, ¹⁸ Xudayimning yaxshi qoli méning üstümde bolghinini ulargha éytip béríp, padishahning manga qilghan sözinimu dep bersem, ular: «Biz qopup yasayli» dep éytiship, bu yaxshi ishqqa qollirini mustehkem qilishti.

¹⁹ Lékin xoroniy bolghan Sanbalat bilen ammoniy bolghan Tobiya emeldar we ereb Géshemning özi buni anglighanda bizni mesxire qilip kemsitip: «Néme qilmaqchi boldunglar? Padishahqa asiyliq qilghili qoptunglarmu?» dédi.

²⁰ Men ulargha jawab béríp: «Asmanning Tengrisi özi bizge rawaj bérídu. Biz uning bendiliri bolghach qopup yasaymiz. Lékin siler bolsanglar Yérusalémda xahi hessenglar, xahi heqqinglar, xahi xatirenglar yoqtur» dédim.

Yérusalémning sépilliri qayta yasildiu

3 ¹ U waqit Elyashib dégen ulugh kahin özi özining kahin buraderliri bilen qoshulup qopup, qoy derwazisini yasap, uni muqeddes qilip, qanatlirini tiklep qoyup, andin Méah munarighiche sépilni yasap, uni muqeddes qilip, Xananeel munarighichimu shundaq qıldı.

² Ularningkige ulap Yérixoning ademliri yasap, ularningkige ulap Imrining oghli Zakkur yasidi.

³ Béliq derwazisini Hassenaahning oghulliri yasap, késheklini ornitip, qanatlirini tiklep, kiltanglar békítip, baldaqlap qoydi.

⁴ Ularningkige ulap Merimot ben-Uriya ben-Haqozning özi onglidi. Uningkige ulap Meshullam ben-Berekyab ben-Meshézabel onglidi. Uningkige ulap Baananing oghli Sadoq onglidi.

⁵ Uningkige ulap teqoaliqlarning özi onglidi. Lékin ularning chongliri bolsa öz xojisining ishigha boyun sun'ghili unimidi.

⁶ Kona derwazini Paséahning oghli Yoyada bilen Besodyaning oghli Meshullamning özi yasap késheklini ornitip, qanatlirini tiklep, kiltanglar békítip, baldaqlap qoydi.

⁷ Ularningkige ulap Gibiyon bilen Misrah ehlidin bolup, deryaning u teripidiki waliyning qol astida turghan gibiyoniy Melatya bilen méronotiy Yadonning özi onglidi.

⁸ Ularningkige ulap zergerlerdin bolghan Xarhayaning oghli Uzziyelning özi

onglidi. Uningkige ulap etirchilerdin bolghan Xananyaning özi onglidi. Bu teriqide ular Yérusalémni qélin tamghiche mustehkem qilip bardi.

⁹ Ularningkige ulap Xurning oghli bolup, Yérusalémning yérim hessisining chongi bolghan Refayaning özi onglidi. ¹⁰ Uningkige ulap Xarumafning oghli Yedaya öz öyining utturida onglap qoydi. Uningkige ulap Xashabniyaning oghli Xattushning özi onglidi.

¹¹ Xarimning oghli Malkiya bilen Paxet-Moabning oghli bolghan Xashshubning özi kényinki parchisini onglap, tonurlarning munarinimu rastlidi.

¹² Ularningkige ulap Haloxeshning oghli bolup, Yérusalémning yérim hessisining chongi bolghan Shallumning özi bilen uning qizliri onglidi.

¹³ Wadi derwazisi bolsa uni Xanunning özi bilen Zanoahning olturghuchiliri onglap, uni yasap, qanatlirini tiklep, kiltanglar békitip baldaqlap qoyup, qigh derwazisighiche bir ming gez uzun sépil soqtı.

¹⁴ Qigh derwazisi bolsa uni Rékabning oghli bolup Beyt-Hakkeremning yurtining chongi bolghan Malkiya onglap yasap, qanatlirini tiklep, kiltanglar békitip, baldaqlap qoydi.

¹⁵ Bulaq derwazisi bolsa uni Kolxozening oghli bolup Misbah yurtining chongi bolghan Shallunning özi onglap yasap, ögzsini sélip, qanatlirini tiklep, kiltanglar békitip baldaqlap qoyup, shahane baghning yénidiki Siloam kölini yandighan sépilni Dawudning shehirige chüshidighan pelempeygiche onglap bardi.

¹⁶ Uning keynidin Azbuqning oghli bolup Beyt-Zurning yérimining chongi bolghan Nehemianing özi bir parchini yasap, Dawudning qebrilirigiche onglap, kolan'ghan kölge yétip, palwanlarning öyining utturighiche élip bardi.

¹⁷ Uning keynide lawiyalar chüshüp, Banining oghli bolghan Réxumning özi ishlidi. Uningkige ulap Qéilaning yérimining chongi bolghan Xeshabyaning özi öz yurtigha tegken hessisini onglidi.

¹⁸ Uning keynide ularning buraderliri chüshüp, özi Xénadadning oghli bolup Qéilaning yérimining chongi bolghan Bawwayning özi ishlidi.

¹⁹ Uningkige ulap Yeshuaning oghli bolup Mispahning chongi bolghan Ézerning özi yaragh xanisigha chiqidighan jaydiki doqmushqiche bir parchini yasidi.

²⁰ Uning keynide Zabbayning oghli bolghan Baruxning özi gheyret bilen ishlep bir parchini onglap, doqmushtin tartip ulugh kahin bolghan Elyashibning öyining derwazisighiche élip bardi.

²¹ Uning keynide Uriya ben-Haqozning oghli bolghan Merimotning özi yene bir parchini onglap, Elyashibning öyining derwazisidin bashlap Elyashibning öyining axirighiche élip bardi.

²² Uning keynide tüzlenglikte olturaqliq kahinlar ishlidi.

²³ Ularning keynide Benyamin bilen Xashshubning özi öz öyining utturida ishlep turdi. Ularning keynide Maaséya ben-Ananyanining oghli bolghan Azaryaning özi öz öyining utturida ishlep yasidi.

²⁴ Uning keynide Xénadadning oghli bolghan Binuyining özi Azaryaning öyidin tartip doqmush bilen bulungghiche yene bir parchini onglidi.

²⁵ Uzayning oghli Palal bolsa doqmushning utturidin tartip zindanning yénidiki üstün ordidin tashqirigha chiqip turghan munardin bashlap bir parchini onglidi. Uning keynide Parosning oghli Pedaya ishlidi.

²⁶ Ofelde olturaqliq beytning qulliri bolsa sherk teripidiki su derwazisi bilen tashqirigha chiqip turghan munarghiche ishlep keldi.

²⁷ Ularning keynide teqoaliqlar chüshüp, tashqirigha chiqip turghan chong munarning utturidin tartip Ofelning sépiliche yene bir parchini yasidi.

²⁸ At derwazisining yuqiriqi hessisi bolsa uni kahinlar onglap, herbir kishi öz öyining utturida ishlidi.

²⁹ Ularning keynide Immerning oghli bolghan Sadoqning özi chüshüp, öz öyining utturidiki parchini onglidi. Uning keynide Shekanyaning oghli bolup sherk derwazisini baqidighan Shemayaning özi ishlidi.

³⁰ Uning keynide Shélemyaning oghli Xananya bilen Zalafning altinchi oghli bolghan Xanun chüshüp, yene bir parchini onglidi. Ularning keynide Berekyaning oghli Meshullam chüshüp, öz hoylisining utturidiki parchini onglidi.

³¹ Uning keynide zergerlerdin bolghan Malkiyaning özi chüshüp, beytning qullirining öyi bilen sodigerlerning öygiche yasap, körek derwazisining utturi bilen bulungdiki munarghiche onglidi.

³² Bulungdiki munar bilen qoy derwazisining ariliqini zergerler bilen sodigerlerning özi onglidi.

Tosqunluqlargha qarimay yehudiylar sépillerni yasap turidu

³³ Sanbalatning özi bizning sépilni yasap turghinimizni anglichinida achchiqi kélép, tola ghezeplinip yehudiylarni mesxire qilip,

³⁴ öz buraderlirining özi bilen Samariyening eskerlirining aldida sözlep: «Bu zeip yehudiylar néme qiliwatidu? Ular özini mustehkem qilip qurbanlıq ötküzgili xalamdu? Bu ishning özini bir künde pütküzelemdi? Ular köyüp ketken tashlarni chalmiliqning tégidin chiqirip, ulargha jan kirgüzemdi?» dédi.

³⁵ Ammoniy bolghan Tobiya uning yénida turup: «Ular qanche yasisimu, bir tülke üstige chiqsa, témining tashliri yiqlip chüshetti» dédi.

³⁶ – Ey Xudayimiz, bizning qandaq haqaret qilin'ghinimizgha qarap, ularning qilghan deshnimini öz beshigha yandurup, ularni özi esir bolup kétidighan yurtta talinishqa tapshurghin. ³⁷ Ular ishlep turghuchilargha xapiliq salghini üçün ularning bedkarliqini hergiz yapmay, gunahinimu aldingdin öchürmigin.

–

³⁸ Herqandaq bolsa, biz sépilni yasap turup, xelq ishqqa köngül qoyghach sépilning ýerim égizlikti pütti.

4 ¹ Lékin Sanbalat, Tobiya we ereblerning özi bilen ammoniy we ashqdodiyalar: «Yérusalémning sépili yaslip turup, yoruqliri yépildi» dep anglisa, tola achchiqlap, ² suyiqest qiliship: «Biz Yérusalémgha hujum qilip, sheherning ichige parakendichilik salayli» dep ittipaqlashti. ³ U waqt biz Xudayimizgha dua qilip, özimizni ularning hujumidin saqlimaq üçün kéche-kündüz ulargha qarshi qarawulchi qoyduq.

⁴ Lékin yehudiylarning özi: «Medikarlarning küchi kétip qaldi. Chalma-kések bolsa ziyade bolghach biz sépilni yasap bolalmaymiz» dédi. ⁵ Düşhmenlirimiz bolsa bizning toghrimizda: «Ular héchnémini anglap körmeste biz ularning otturisigha chüshüp, ularni öltürüp, ishini toxtitiwetmeylimu?» dep éytishqanidi.

⁶ Ularning arisida olturaqliq yehudiylarning özi on mertiwiche bizning qéshimizgha kélép: «Ular her tereptin bizge qarshi yighilip kélidu» dep éytsa, ⁷ men xelqni yighip, sépilning keynidiki pes bilen ochuq yererde tizip, ulargha qilich, neyze we yalarni tutturup öz xanidanlirigha muwapiq sep baghlitip tizip qoydum. ⁸ Andin men körektin ötküzüp emirler bilen chonglar we qalghan xelqqe qopup sözlep: «Siler bolsanglar ulardin qorqmay, belki heywetlik bolghan ulugh Xudawendining özini yad qilip turup, öz buraderliringlar bilen oghul-qizliringlar, xotunliringlar bilen öyliringlar üçün soqushunglar» dédim.

⁹ Düşhmenlirimizning özi bizning bu ishni bilip qélip, Xuda ularning meslihetini inawetsiz qilghinini anglighinida hemmimiz sépilge yénip kélép, herbir kishi öz ishiga qaytalidi. ¹⁰ U kündin tartip xizmetkarlirimning ýerimi ishlep turup, yene ýerimi neyze bilen sipar élip, ya tutup, sawutlarni kiyip turup, emirler bolsa Yehudaning pütün xanidanining keynide turidighan boldi. ¹¹ Tam salidighan tamchilar bolsun, yük kötüridighan yükchiler bilen yüklep qoyidighanlar bolsun, hemmisi bir qoli bilen ish qilip, yene bir qoli bilen yaragh tutup, ¹² tamchilarining ichidin herbir kishi qilichini bélige ésip turup, tamchiliq qilatti. Emma kanaychi bolsa méning yénimda turattı.

¹³ Men özüm emirler bilen chonglar we xelqning qalghanlirigha sözlep: «Ish

bolsa tola bolup, dairisi kengridur. Mana bizler sépilde bölek-bölek turushup, bir-birimizdin néri turimiz. ¹⁴ Buning üchün qeyerdin kanayning awazini anglisanglar, anda bizning qéshimizgha yighilip kélinglar. Tengrimiz özi bizning teripimizdin jeng qilidu» dep éyttim.

¹⁵ Bu teriqide biz ishlep turup, xelqning ýerimi kün tughqandin tartip yultuz körün'güchilik neyze bilen qorallinip turdi. ¹⁶ Mezkur waqitta men xelqqe sözlep: «Her kishi öz xizmetkarini bille élip, Yérusalémning ichide qonsun. Shundaq qilip ular kéchisi bizni saqlap, kündüzi ish qilsun» dep éytip qoyghan idim. ¹⁷ Buning üchiün, xahi men, xahi buraderlirim, xahi xizmetkarlirim bolsun, xahi qéshimdiki muhapizetchiler bolsun héchqaysimiz égin salmay, belki herkim sugha barsimu, yaraghlini kötürüp baratti.

Nehemiya namratlarni qollaydu

5 ¹ Emma awam xelq bilen xotunliri bolsa öz buraderliri bolghan yehudiylarning üstige qattiq towliship, ² bezisi: «Biz bilen oghul-qizlirimiz bolsaq, tolidurmiz. Bizge ashliq bérilsun. Biz yep tirik turayli» dep éytip, ³ bezisi: «Biz bolsaq öz étizliq, üzümzarlıq we öylirimizni qorsiqimizni toydurghili ashliq almaq üchün görüğe qoýduq» dep, ⁴ bezisi: «Biz bolsaq padishahning baj-alwani üchün ziraet bilen üzümzarlıqlirimizning üstige qerz alduq. ⁵ Lékin bizning bedenlirimiz bolsa buraderlirimizning bedenliridek bolup, bizning balilirimizning özi ularning balilirigha oxhash bolghan bolsimu, biz oghul bilen qizlirimizni qulluqqa bérídighan bolduq. Derweqe héli qizlirimizning bezisi qulluqqa kétip qaldi. Emma zémin bilen üzümzarlıqlirimiz bashqa kishilerning qolida bolghach shuni tosalmay qalduq» dédi.

⁶ Men ularning peryadi bilen bu sözlerni anglisam, tola achchiqim kélip, ⁷ öz könglümde oylighandin kényin chonglarning özi bilen mensepdarlarni eyibke buyrup, ulargha: «Silerning herbiringlar buradirgildin jazane élip turisiler emesmu?» dep, andin kényin men ulargha qarshi chong bir mejlis échip, ⁸ ulargha taipilernen özige sétılghan yehudiy buraderlirimiz bolsa biz küchimizning yétishiche pul tölep, ularni azad qilmuduqmۇ? Emdi öz buraderliringlarni satamsiler? Yaki ulargha öz-özini bizge sétip bergili lazim kelgymu?» dep éyttim. Ular shük turup jawab bérélmise, ⁹ men ulargha sözlep: «Silerning qilghininglar naheqtur. Siler bolsanglar düşmenlirimiz bolghan taipilerge bizni deshnem qilghili purset bermey, Xudayimizning qorqunchisida yürsenglar bolmamti? ¹⁰ Men özüm bilen buraderlirim we xizmetkarlirim bolsa biz pul bilen ashliqmu ulargha berduq. Kélinglar, biz mundaq payda élishni tashlayli. ¹¹ Siler bolsanglar bu kün ularning étiz bilen üzümzarlıqlırını, zeytunluqlırınıng özi

bilen öylirini ulargha yandurup béríp, pul bilen ashlıq, sharab bilen yaghning paydisidin ötünglar» dédim. ¹² Ular jawab béríp: «Biz buni yandurup béríp, ulardin héchnémini telep qilmay, éytqiningdek qilayli» dése, men kahinlarni qichqirip, mezkur kishilerni mundaq qilimiz dep qesem qildurup, ¹³ öz étikimni qéqip: «Herkim bu qilghan wedini saqlimisa, Xuda uning özini öyi bilen mülkidin qéqiwetsun. Derweqe bu kishining özi mundaq qéqip étilip tashlansun» dédim. U waqt jamaetning hemmisi: «Amin» déyiship, Xudawendige hemdusana éytti. Andin kényin xelqning özi wede qilghinidek emel qildi.

Nehemyanıning diyanetlikı

¹⁴ Buningdin bashqa zikir qilinsunki, men on ikki yil ichide, yeni men Yehuda yurtida ularning üstige waliy tiklinip, Artaxshasta padishahning seltenitining yigirminchı yilidin tartip uning ottuz ikkinchi yilighiche, xahi men, xahi buraderlirim bolsa waliyliqning nénidin yémidiuq. ¹⁵ Mendin ilgiri ötken waliylar bolsa bahasi qiriq shéqel kümüshtin ziyade bolghan ish bilen sharabni xelqtin élip, gedinige éghir yük salghanidi. Ularning xizmetkarlirimu xelqqe buyruqchiliq qilghanidi. Lékin men bolsam Xudadin qorqup mundaq qilmidim.

¹⁶ Bu teriqide men sépilni yasap turup, xizmetkarlirimning hemmisimu anda bolup ishqqa meshghul idi. Lékin bizning héchbirimiz yer sétiwalmiduq.

¹⁷ Bizning chörimizdiki yat xelqlerning arisida olturup qéshimizha kélip turghanlardın bashqa yehudiylarning özi bilen ularning chongliridin bir yüz ellik kishi méning dastixinimdin yep turatti. ¹⁸ Her künü méning xirajitimde rastlan'ghan qushlardın bashqa bir uy bilen alte dane xillan'ghan qoy teyyar qilnip, her oninchi künü her xil sharabtin tola bériletti. Lékin shundaq bolsimu, waliyliqning nénini telep qilmidim, chünki xelqning üstidiki yük éghir idi. ¹⁹ Ey Xudayim, méning bu qowm üçhün qilghinimning hemmisini yad qilip, méning yaxshiliqimha sanighin.

Sépilning yasılıp bolushi

6 ¹ Biz téxi derwazilarning qanatlirini tiklimigen waqtida Sanbalat, Tobiya we Géhem ereb bilen qalghan düshmenlirimizning özi bizning toghrimizda: «Ular sépilni yasap bolup, uningda yoruq qalmidi» dep anglighinida, ² Sanbalat özi Géhemni méning qéshimgha ewetip: «Kelgin, biz Ono wadisidiki palan kentte jem bolushayli» dep éytquzdi, chünki ular manga yamanlıq qilghili qestligenidi. ³ Lékin men ulargha xewer ewetip: «Men bolsam chong bir ishqqa qol qoyghach baralmaymen. Néme üçhün ish toxtap qalsun, chünki uni qoyup

qéshinglarga bérüp kelsem, shundaq bolup qalidu» dep éytquzendum. ⁴ Ular töt mertiwe méning qéshimgha oxshash xewerni ewetsimu, men her mertiwe ulargha ilgirikidek jawab berdim. ⁵ Uning üchün Sanbalat beshinchi mertiwe oxshash teriqide öz xizmetkarini ewetse, bu özi ochuq xetni qolida kötürüp keldi. ⁶ Uning ichide yézilip: «Mana taipilerning arisida meshhur bolup Géshemning gépige qarighanda sen özüng bilen yehudiylar bolsa inqilab chiqiridighan xiyalni qilghach, sen özüng sépilni yasap, ulargha padishah bolghili xalaysen imish. ⁷ Buningdin bashqa Yérusalémda jarqirap: «Mana Yehudada bir padishah qopti» dep jakarlimaq üchün birnechche peyghemberni tiklep qoyghan imishsen. Emdi bu xewer padishahqa bérilidu. Uning üchün kélip, biz bilen meslihet qilishqin» dep pütüklük idi. ⁸ U waqt men uning qéshigha xewerchi ewetip: «Bu qilghan gépingning yiltizi bolmay, buni öz qorsiqingdin chiqarding» dep jawab berdim. ⁹ Chünki ular bolsa bizni qorqutup, qolimizni suslashturuwétip, ishtin qaldurghili uestligenidi. Lékin men bolsam: «Ey Xuda, emdi qolumni quwwetlendürgin» dep éytip, ¹⁰ andin Shemaya ben-Delaya ben-Mhétabelning qéshigha kirsem, u özi öyini quluplap olturghanidi. U manga sözlep: «Biz bolsaq Xudaning öyi bolghan beytning ichige kirip, beytning derwazilirini étip qoyup turup körüşeyli, chünki ular séni öltürgili kélidu. Derweqe kéchide séni öltürgili kélidu» dédi. ¹¹ Men uningha jawab bérüp: «Mendek bir adem qéchip kétemdu? Mendek bir kishi jan qutquzmaq üchün beytke kiriwalamdu? Yoqsu, men kirmeymen» dédim. ¹² Chünki men oylisam, u özi Xuda teripidin ewetilgen bolmay, belki Tobiya bilen Sanbalatning özi uni ijarige alghach, méni qorqutmaq üchün manga qarshi mundaq peyghemberlik qilghan iken. ¹³ Derweqe ularning özi méning qorqup kétip, bir ish qilip sélip gunahqa chüshüp qalsam, men togruluq yaman gep chiqirip, méni bednam qilmaq üchün uning özige pul bergen iken. ¹⁴ Ey Xudayim, Tobiya bilen Sanbalatni yadingda saqlap. emellirini özige yandurup, Noadya dégen peyghember xotunnimu méni qorqutqan bashqa peyghemberlerge qoshup, yadingdin chiqarmay qoyghin. ¹⁵ Sépil bolsa ellik ikki kün ichide teyyar bolup, Élul ayining yigirme beshinchi küni pütti. ¹⁶ Düshmenlirimizning hemmisi buni anglap, chörimizdiki hemme taipilerning özi buni körginide ular özi öz neziride tola peslep ketti, chünki ular bolsa bu ishning özi Xudayimizning teripidin bolghinini uqup qalghanidi.

¹⁷ U künlerde Yehudaning chongliri Tobiyagha tola xet ewetip, Tobianing teripidinmu ulargha xetler ewetilip turatti. ¹⁸ Chünki u özi Araxning oghli Shekanyaning küyoghli bolup, Yehoxanan bolsa Berekyaning oghli Meshullamning qızını xotunluqqa alghini üchün Yehudaning ichidiki tola kishiler qesem qilip, uning özi bilen ehde baghlashqanidi. ¹⁹ Bu sewebtin ular méning aldimda uning yaxshi gépini qilip, méning sözümni uningha chüshüp béretti. Tobianing özimu méni qorqutmaq üchün xetler ewetip turatti.

Sheherning muhapizet qilinishi

7¹ Sépilning özi yasilip bolup, derwaziliri tiklinip qoyulup, derwaziwenlerning özi bilen shéir oqughuchilar we lawiyalar toxtitilip tiklen'gendifin keyin, **2** men öz birtughqinim Xanani bilen ordining serdari bolghan Xananyaning özini Yérusalémning üstige qoyup qoydum, chünki bu kishi özi ishenchlik kishi bolup, Xudaning qorqunchisida tolilardin ashatti. **3** Men ulargha söz qilip: «Yérusalémning derwaziliri bolsa kün égizlen'güchilik échilmay turup, derwaziwen téxi turup turghan waqitta qanatlirining özi yépilip, kiltangliri étilsun. Siler bolsanglar Yérusalémning olturghuchiliridin muhapizetchiler qoyup, herbirini öz jayida turghuzup, herqaysisini öz öyining aldida toxtitip qoyunglar» dédim. **4** Sheher bolsa chong hem kengri bolghini bilen ichidiki xelq kem bolup, öyliri téxi yasalmighanidi.

Zerubabel bilen esirliktin yénip kélgenler

5 U waqt Xudayim méning könglümge: «Sen chonglarning özi bilen mensepdarlar we xelqni yighip, ularning nesebnamisini yazghin» dégen xiyalni salsa, özi awwal chiqip kelgenlerning nesebnamisini tépip, uningda pütkülük kördümki, **6** Yehuda yurtidin Nebukedneser padishahning hökümi bilen esir qilinip, esirlikke keltürülüp, andin Yérusalém bilen Yehudagha yénip, herbiri öz shehirige kélép, **7** Zerubabel bilen Yeshua, Nehemiya bilen Azarya, Raamya bilen Naxamani, Mordikay bilen Bilshan, Mispéret bilen Bigway, Nexum bilen Baana dégenlerge qoshulup yénip kélép,

Israel xelqidin bolghan ademlerning sani mundaq idi, yeni

8 Parosning ewladliri bolsa ikki ming bir yüz yetmish ikki kishi bolup,

9 Shéfatyaning ewladliri bolsa üch yüz yetmish ikki kishi idi.

10 Araxning ewladliri bolsa alte yüz ellik ikki kishi bolup,

11 Yeshua bilen Yoabning neslidin bolghan Paxet Moabning ewladliri bolsa ikki ming sekkiz yüz on sekkiz kishi idi.

12 Élamning ewladliri bolsa bir ming ikki yüz ellik töt kishi bolup,

13 Zattuning ewladliri bolsa sekkiz yüz qiriq besh kishi idi.

14 Zakkayning ewladliri bolsa yette yüz atmish kishi bolup,

15 Binnuining ewladliri bolsa alte yüz qiriq sekkiz kishi idi.

16 Bébayning ewladliri bolsa alte yüz yigirme sekkiz kishi bolup,

17 Azgadning ewladliri bolsa ikki ming üch yüz yigirme ikki kishi idi.

18 Adoniqamning ewladliri bolsa alte yüz atmish yette kishi bolup,

19 Bigwayning ewladliri bolsa ikki ming atmish yette kishi idi.

- ²⁰ Adinning ewladliri bolsa alte yüz ellik besh kishi bolup,
²¹ Xizqiyaning neslidin bolghan Atérning ewladliri bolsa toqsan sekkiz kishi idi.
²² Xashumning ewladliri bolsa üch yüz yigirme sekkiz kishi bolup,
²³ Bézayning ewladliri bolsa üch yüz yigirme töt kishi idi.
²⁴ Xarifning ewladliri bolsa bir yüz on ikki kishi bolup,
²⁵ Gibiyonning ewladliri bolsa toqsan besh kishi idi.
²⁶ Beytlehem bilen Netofaning ademliri bolsa bir yüz seksen sekkiz bolup,
²⁷ Anatotning ademliri bolsa bir yüz yigirme sekkiz kishi idi.
²⁸ Betyl-Azmawetning ademliri bolsa qiriq ikki kishi bolup,
²⁹ Qiryat-Yéarim, Kéfira we Beerotning ademliri bolsa yette yüz qiriq üç kishi idi.
³⁰ Rama bilen Gébaning ademliri bolsa alte yüz yigirme bir kishi bolup,
³¹ Mikmasning ademliri bolsa bir yüz yigirme ikki idi.
³² Beytel bilen Hayning ademliri bolsa bir yüz yigirme üç kishi bolup,
³³ yene bir Néboning ademliri bolsa ellik ikki kishi idi.
³⁴ Yene bir Élamning ewladliri bolsa bir ming ikki yüz ellik töt kishi bolup,
³⁵ Xarimning ewladliri bolsa üch yüz yigirme kishi idi.
³⁶ Yérixoning ewladliri bolsa üch yüz qiriq besh kishi bolup,
³⁷ Lod, Xadid we Ononing ewladliri bolsa yette yüz yigirme bir kishi idi.
³⁸ Senaaning ewladliri bolsa üch ming toqquz yüz ottuz kishi idi.

³⁹ **Kahinlarning** sani bolsa shu, yeni

Yeshuaning xanidanidin bolghan Yedayaning ewladlirining özi toqquz yüz yetmish üç kishi bolup,

⁴⁰ Immerning ewladlirining özi bir ming ellik ikki kishi idi.

⁴¹ Pashxurning ewladlirining özi bir ming ikki yüz qiriq yette kishi bolup,

⁴² Xarimning ewladlirining özi bir ming on yette kishi idi.

⁴³ **Lawiyalarning** sani bolsa shu, yeni

Hodawayaning neslidin bolghan Qadmiyelning xanidanidin chiqqan Yeshuaning ewladlirining özi yetmish töt kishi bolup,

⁴⁴ özi **shéir oqughuchilar** bolup,

Asafning ewladliri bolghanlarning özi bir yüz qiriq sekkiz kishi idi.

⁴⁵ Özi **derwaza baqquchilar** bolup,

Shallum bilen Atér, Talmon bilen Aqqub, Xatita bilen Shobayning ewladliri bolghanlarning özi bir yüz ottuz sekkiz kishi idi.

⁴⁶ Beytning qulliri bolsa

Zixaningga bilen Xasufa we Tabbaotning ewladliri,
⁴⁷ Qérosningki bilen Siya we Padonning ewladliri,
⁴⁸ Lebananingga bilen Xagaba we Salmayning ewladliri,
⁴⁹ Xananningki bilen Giddel we Gaxarning ewladliri,
⁵⁰ Réayaningga bilen Rézin we Niqodaning ewladliri,
⁵¹ Gazzamningki bilen Uzza we Paséahning ewladliri,
⁵² Besayningki bilen Méunim we Nefushisimning ewladliri,
⁵³ Baqbuqningki bilen Xaqufa we Xarxurning ewladliri,
⁵⁴ Bazlitningki bilen Mexida we Xarshuning ewladliri,
⁵⁵ Barqosningki bilen Siséra we Témahning ewladliri,
⁵⁶ Neziyahningki bilen Xatifaning ewladliri bolghanlar idi.

⁵⁷ Sulaymanning xizmetkarlirining nesli bolsa shu, yeni

Sotayningki bilen Soferet we Perudaning ewladliri,
⁵⁸ Yaalaningga bilen Darqon we Giddelning ewladliri,
⁵⁹ Shéfatya bilen Xattilning ewladliri, Pokeret-Zebayim bilen Amonning ewladliri bolup,

⁶⁰ beytning hemme qulliri bilen Sulaymanning xizmetkarlirining ewladlirining sani bolsa üch yüz toqsan ikki kishi idi.

⁶¹ Tel-Mélax bilen Tel-Xarshadin, Kerub bilen Addon we Immerdin chiqip kélip: «Biz Israildinmu emesmu?» dep bilmey, öz xanidan bilen neslini dep bérélmigen kishiler bolsa shu, yeni: ⁶² sani alte yüz qiriq ikki bolup, Delayaning ewladliri bilen Tobiyaningga bilen Neqodaning ewladliri bolghan kishiler idi.

⁶³ Kahinlarning ichide sanalghanlar bolsa shu, yeni Xabayaningga bilen Haqozning ewladliri we giliyadiy bolghan Barzillayning qizliridin xotun élip, ularning ismi bilen atalghan Barzillayning ewladliri idi.

⁶⁴ Bularning özi nesebnamilirini izdep tapmighach nalaiq sanilip, kahinliqtin chiqirildi. ⁶⁵ Waliy bolsa ulargha sözlep: «Siler bolsanglar bir kahin urim bilen tumimni kötüüp qopmighuchilik hemmidin muqeddes nersilerdin ýemeysiler» dédi.

⁶⁶ Hemme jamaetning sani bolsa qiriq ikki ming üch yüz atmish kishi idi.

⁶⁷ Buningdin bashqa ularning yette ming üch yüz ottuz yette qul bilen dédeklirimu bolup, ikki yüz qiriq besh shéir oqughuchi er bilen xotun kishiliri hem bar idi.

⁶⁸ Ularning atliri bolsa yette yüz ottuz alte bolup, qéchirliri ikki yüz qiriq besh dane idi. Tögilirining özi töt yüz ottuz besh dane bolup, alte ming yette yüz yigirme dane éshikimu bar idi.

⁶⁹ Xanidanlarning bezi chongliri ish üchün hediye béríp, waliy bolsa xezinige salmaq üchün bir ming altun draxma bilen ellik qachini béríp, besh yüz ottuz dane kahinliq köyneknimu berdi.

⁷⁰ Xanidanlarning bezi chongliri ishning xezinisige salmaq üchün yigirme ming altun draxma bilen ikki yüz mina kümüshni berdi.

⁷¹ Qalghan xelqning hediyeliri bolsa yigirme ming altun draxma bilen ikki ming mina kümüsh we atmish yette kahinliq köynek idi.

⁷² Kahinlar bilen lawiylar, derwaziwen bilen shéir oqughuchilar, xelqning bezisi bilen beytning qulliri, shundaqla Israilning hemmisi öz sheherliride olturup qaldi. Yettinchi ay bashlan'ghanda beni-Israil öz sheherliride olturghanidi.

Xudaning qanun kitabidin oqup bérilidu

8 ¹ Xelqning hemmisi bolsa bir jisimdek bolup, su derwazisining aldidiki meydanda yighilip, Ezra katip erz qilip: «Musaning wasitisi bilen Xudawende beni-Israilgha bergen qanun kitabini keltürgin» dep éytti. ² Buning üchün yettinchi ayning awwalqi künide Ezra kahin bar jamaetning, yeni er we xotunlar we özi ishitkinini pemleydighanlarning aldigha qanun kitabini élip kélip, ³ su derwazisining aldidiki meydanda turup, uni etigendin chüshgiche er-xotunlar we pemleydighanlarning aldida oqup berdi. Hemme xelqning qulaqliri bolsa qanun kitabining teripige tinglap turdi. ⁴ Ezra katip özi shu ish üchün yasalghan yaghach munberning üstige chiqip tursa, uning ong yénida Matitya, Shéma, Anaya, Uriya, Xilqiya bilen Maaséya qopup turup, uning chep yénida Pedaya, Mishael, Malkiya, Xashum, Xashbaddana, Zekarya we Meshullam qopup turdi. ⁵ Bu teriqide Ezra hemme xelqning üstide turup, pütün xelqning aldida kitabni achsa, xelqning hemmisi ornidin qopti.

⁶ Ezraning özi: «Ulugh Tengri Xudawendige hemdusana bolsun» dése, xelqning hemmisi qol kötürup «Amin, amin» dep jawab béríp, éngiship, yüzlirini yerge qoyup Xudawendige sejde qildi. ⁷ Xelqning herbiri özi jayida turup turghinida Yeshua, Bani, Shérebya, Yamin, Aqqub, Shabbitay, Hodiya, Maaséya, Qélita, Azarya, Yozabad, Xanan we Pelaya dégenlerning özi xelqqe qanunni pemletkili turup, ⁸ Xudaning qanun kitabidin roshen teriqide oqup béríp, menisini bayan qilip, ulargha oqup berginini uqturup qoydi. ⁹ Waliy bolghan Nehemiya bilen Ezra kahin we xelqqe telim béríp turghan lawiylar bolsa xelqning hemmisi qanunning sözini anglap yighlashqini üchün hemme xelqqe sözlep: «Bu kün özi Tengringlar

Xudawendining muqeddes küni bolghach ghemkin bolup yighlimanglar» dédi.
¹⁰ Andin ulargha yene sözlep: «Siler béríp, obdan taam yep, shérin sharab ichip, özige bir néme teyyar qilalmighan kishige hediye ewetinglar, chünki bu kün özi Xudawendimizning muqeddes künidur. Ghemkin bolmanglar, chünki Xudawendide shadlıq qilish silerning küchünglar bolidu» dédi. ¹¹ Lawiyalar bolsa hemme xelqni xatirjem qildurup: «Bu kün muqeddes kün bolghach jim turup, ghemkin bolmanglar» dédi. ¹² U waqt xelqning hemmisi béríp, yep-ichip, hediyeler ewetip, xushluq qilishti, chünki ular bolsa ularning özige éytılghan sözni könglige alghanidi. ¹³ Etisi hemme xelqning xanidanlırining chongliri bilen kahinlar we lawylarning özi, qanunning sözini obdanraq uqayli dep, Ezra katipning qéshiga yighthildi.

Sayıwen hétyi ötküzülidu

¹⁴ Ular Xudawendining Musaning wasitisi bilen buyrughan qanunining özide: «Beni-Israil bolsa yettinchi ayning héytida sayıwenning ichide olturup, ¹⁵ özining hemme shehiri bilen Yérusalémnda élán qilip jarqırap: ‹ Tagħqa chiqip zeytun shaxliri, yawa zeytun shaxliri, hadas derixining shaxliri, xorma shaxliri we zich yopurmaqliq derexning shaxlirini élip kēlip, pütülgən'ge muwapiq sayıwen yasalsun› dep éytsun» dégen sözni pütlükükapti. ¹⁶ U waqt xelq chiqip, mundaq nersilerni élip kēlip, herbiri özi üçhün ögzisining üstide, hoylisining ichide, Xudanıng beytining hoylisida, su derwazisining meydani bilen Efraim derwazisining meydanida sayıwen tiki.

¹⁷ Esirliktin yénip kelgen jamaetning hemmisi sayıwenler tikip, bu sayıwenlarning ichide olturushti. Nunning oghli Yesħuaning künliridin tartip u kün'giche mundaq ishni qilmaghach nahayiti chong xushluq bolghanidi. ¹⁸ Awwalqi kündin tartip axirqi kün'giche künlüğü Xudanıng qanun kitabı oqlattı. Ular bolsa yette kün'giche héyt qilip, qanun'gha muwapiq sekkizinchı künide bir muqeddeses yighilishni qildi.

Xelqning roza tutup gunahini tonushi

9 ¹ Lékin mezkur ayning yigirme tötinchi künı beni-Israil yighilip, roza tutup, palas kiyip beshigha topa chéchip, ² Israilning nesli bolsa, hemme biganilerdin ayrılıp, öz gunahlırı bilen ata-bowlırıning xatalırını iqrar qilghili qopup turup, ³ künning töttin biride Tengrisi Xudawendining qanun kitabı oqlıghinida herbiri öz jayida öre turup, künning yene töttin biride öz gunahlırını iqrar qilip, Tengrisi Xudawendige sejde qilip turdi. ⁴ Yeshua bilen Bani, Qadmiyel bilen Shébanya,

Bunni bilen Shérebya, Bani bilen Kenani bolsa lawiylarning pelempeyning üstide turup, Tengrisi Xudawendige ünlük awaz bilen dua qildi.⁵ U waqt Yeshua bilen Qadmiyel, Bani bilen Xashabniya, Shérebya bilen Hodiya, Shébanya bilen Petaxyä dégen lawiylarning özi éyttiki: «Qopup, Tengringlar Xudawendige ebedilebedkiche hemdusana éytip éytinglarki: ‹ Hemme hemd bilen medhiyidin égiz bolghan shereplik isminggha hemdusana bolghay.

⁶ Yégane sen Xudawendidursen, sen asmanlarning özini derweqe asmanlarning asmanini yultuzlirining hemmisi bilen qoshup apiride qilip, yerning özi bilen uning yüzidiki pütün barlıqını yaritip, déngizlar bilen ichidiki pütün barlıqını peyda qilip, hemmisini muhapizet qilghuchi sendursen. Asmannı qoshuni bolsa sanga sejde qıldı.

⁷ Sen Abramni ilghap, uni kaldaniylarning zéminidiki Urdın chiqirip uni İbrahim dep atıghan Reb Xuda bolup,

⁸ uning könglini aldingda imanda mezmut tapqach uning bilen ehde bagħlap: «Séning neslingge qanaaniy bilen xittiyarning yurtini, amoriy bilen perizzylerningkini, yebusiy bilen għigħashiylerningkini bérrip, ulargħa ata qilim» dep wede qilip, özüng adil bolghach sözungni beja keltürdüng.

⁹ Sen ata-bowilirimizning Misirda tartqan tenglikni körüp, qizil déngizning boyida qilghan peryadini angħliding.

¹⁰ Sen bolsang Firewn bilen xizmetkarlirining hemmisi we yurtidiki hemme xelqining üstige alamet bilen möjize körsetting, chünki sen özüng bularning ularning üstige yogħanliq qilghinini bilip, mundaq qilip, bu kündikidek özüngge bir nam peyda qilding.

¹¹ Derweqe sen bolsang ularning aldida déngizni ikki hessige bölding. Shundaqki, ular déngizning otturisida quruq yerde mangħandek ötüp ketti. Lékin ularni qogħlighuchilarning özini jushqun sulargħa tashlighandek chongqurgha tashliwetting.

¹² Sen özüng kündüzü bulut tüwrükide, kēchisi ot tüwrükide bolup, ularning mangħan yolida ularni yétekliing.

¹³ Sen Sinay téghigha chūshüp, asman teripidin ulargħa söz qilip, toghra ehkam bilen rast qanun bérrip, yaxshi belgilimiler bilen emrlerni ata qilip,

¹⁴ muqeddes shabating toghrisida ulargħa bildürüp, bendeng Musanıng wasitisi bilen ulargħa emr bilen belgilimiler we qanunni berding.

¹⁵ Ular ach qalsa, sen asmandin ulargħa nan bérrip, ular ussap qalsa, qoram tashtin ulargħa su chiqirip bérrip: «Özüm qol kötürüp silerge bergili wede qilghan yurtqa bérrip, uni igiliwélinglar» dep ulargħa buyrudung.

¹⁶ Lékin ata-bowilirimizning özi yoghanlıq qılıp, gedenlirini qaturup, buyruqliringha qulaq salmay turup,

¹⁷ anglighili unimay, ulargha körsetken möjiziliringni yadmu qilmay gedenlirini qaturuwélip, qulluqqa yene yanmaq üçün boynı qattıq qılıp, özige bir serdarnı tiklisimu, sen özüng epu qılğılı teyyar turup, rehimdil bolup, ghezipi kech, shepqiti kengri bir Xuda bolghach ularnı tashliwetmiding.

¹⁸ Buningdin bashqa ular özi üçün bir quyma mozayni teyyar qılıp: «Séni Misirdin chiqırıp kelgen Xudaying özi shudur» dep éytiship chong kupur ishlarnı qilsimu, ¹⁹ sen öz chong merhemitingge qarap ularnı chölde tashliwetmiding. Bulut tüwrüki bolsa kündüzi ulardin ayrılmay ýeteklep, ot tüwrükining özi ulardin ayrılmay, mangidıghan yolda ulargha yoruqluq béríp turdi.

²⁰ Sen ulargha telim bermek üçün öz yaxshi Rohungni ulargha béríp, éghizliridin mannani toxtitiwetmey, ussap qalsa, su béríp,

²¹ qırıq yıl dawamida bayawanda ulargha perwish qılıp turghining üçün ularning kemchilik bolmay, éginliri konırıp qalmay, putlirimu ishshimidi.

²² Buningdin bashqa sen ulargha yurtlar bilen xelqlerni béríp, bashqa-bashqa terepte hesse berding. Shundaqki, ular bolsa Sixonning yurtini, yeni Xéshbon padishahining yurti bilen Bashan padishahi Ogning yurtini igilidi.

²³ Sen bolsang ularning ewladını asmannıng yultuzliridek awutup, sen ata-bowilirığa «Anda béríp igiliwalisiler» dep éytqan yurtning özige ularnı élip kelding.

²⁴ Bu teriqide ularning ewladlıri kélép, yurttı alsa, sen ularning aldida yurtnıng olturghuchisi bolghan qanaanıylarnı meghlup qılıp, padishahlıri bilen qoshup yurt xelqining özini xalıghınidek qılsun dep, ularning qolıgha tapshurup berding.

²⁵ Ular bolsa mehkem sheherlirining özi bilen bir hosulluq yurttı igilep, her yaxshi nersidin toluqluq öyler bilen kolan'ghan quduqlar, üzümzarlıq, zeytunluq we nurghun méwilik derexlerge ige boluwélip, yep toyup sémiz bolup, kengri némitingdin söyünpür turdi.

²⁶ Shundaq bolsimu, ular asıyılıq qılıp sanga zıt qopup, qanununı arqısığa tashlap, ularning özini séning teripinge yandurmaq üçün ulargha nesihet qılgan peyghemberlerni öltürüp, chong kupur ishlarnı qıllı.

²⁷ Bu sewebtin sen ularning özige zulum qılgan düshmenlirining qolıgha tapshurup berding. Ular özi tenglik waqtida sanga peryad qılsa, sen asman teripidin anglap, chong merhemitingge muwapiq ularnı düshmenlirining qolidin qutquzsun dep, ularnı qutquzidıghan kishilerni ewetting.

²⁸ Emma ular aram tapsa, köz aldingda yene yamanlıq qılğılı bashlıghach, ularning üstige seltenet qılsun dep, ularnı düshmenlirining qolıgha tapshurup berding. Lékin ular yene sanga peryad qılsa, sen asman teripidin anglap, öz merhemitingge muwapiq ularnı tola mertiwe qutquzup,

²⁹ ulargha tenbih béríp, qanunungning teripige yandurghili xalaytting. Emma ular yoghanlıq qılıp, buyruqliringha qulaq salmay turdi. Ehkamliringha emel qılghan kishi ularning wasitisi bilen yashaydighan bolsimu, bu ehkamliringha qarşı gunah qılıp, keynige tartiwélip, boyunlirini qaturup, anglighili unimaytti.

³⁰ Sen bolsang tola yil ulargha sewr-taqet qılıp turup, öz Rohungni ewetip, peyghemberlarning wasitisi bilen ulargha tenbih béríp tursangmu, anglighili unimighach ularni yat xelqlerning qoligha tapshurup berding.

³¹ Lékin merhemiting chong bolghach ularni tamamen yoqitiwetmey, rehimdil méhribanlıq Xuda bolup turghach ularni tashlimiding.

³² Emdi, ey heywetlik, quđretlik bolghan ulugh Tengri, ey ehde bilen merhemetni saqlighuchi Xudayimiz, Assur padishahlirining künliridin tartip bu kün'giche biz bilen padishahlirimizning üstige, emir bilen kahinlirimizning üstige, peyghember bilen ata-bowilirimizning üstige, shundaqla pütün qowmingning üstige kelgen tenglikning hemmisi sanga sel körünmisun.

³³ Buning hemmisi bizning üstimizge kelgen bolsimu, buning togrisida sen adildursen, chünki sen rastlıq bilen ish qılghan bolsangmu biz yamanlıq qıldıq.

³⁴ Padishahlirim bilen emirlirimiz, kahinlirimiz bilen ata-bowilirimiz bolsa, séning qanunungge muwapiq emel qılmay, sen ularning üstige ewetken buyruq bilen tenbihlerge qulaq salmay,

³⁵ öz yurtida séning ulargha bergen chong némitingde turup, sen ulargha bergen kengri hosulluq yurtta olturup, sanga ibadet qılmay, öz yaman ishliridin yanmaghanidi.

³⁶ Mana biz bolsaq bu künlerde qul bolup qaldıq. Sen uning méwisi bilen hosulidin yésun dep, ata-bowilirimizgha bergen yurtning özide qul bolup qaldıq.

³⁷ Bu yurt bolsa sen bizning gunahlirimiz üçün üstimizge qoyup qoyghan padishahlartha öz kengri hosulini béríp turidu. Bular bolsa hem bedenlirimizge, hem charwa mélimizgha ige boluwélip, xalighinini qıldı. Biz bolsaq mundaq chong bir tenglikke chüshüp qaldıq» dep éytinglar» dédi.

Ehdige möhür basqanlar we ehdining mezmuni

10¹ Bu hemme ishlar üçün biz ching bir ehde bagħlap xetliwélip, emirlirimiz bilen lawiylar we kahinlirimiz uningha möhür basti. ² Mezkur xetke möhür basqanlar bolsa

Xakalyaning oghli Nehemiya waliy bilen Zidqiya, ³ Seraya, Azarya we Yeremiya, ⁴ Pashxur, Amarya we Malkiya, ⁵ Xattush, Shébanya we Malluk, ⁶ Xarim, Merimot we Obadya, ⁷ Daniyal, Ginniton we Barux, ⁸ Meshullam, Abiya we Miyamin, ⁹ Maazya, Bilgay we Shemaya dégen kahinlar idi.

¹⁰ Buningdin bashqa lawiylardin bolghan Yeshua ben-Azanya bilen Xénadadning ewladidin bolghan Binuyi we Qadmiyelning özi, ¹¹ andin bularning buraderliri bolghan Shébanya, Hodiya, Qélita, Pelaya we Xanan, ¹² Mika, Rexob we Xeshabya, ¹³ Zakkur, Shérebya we Shébanya, ¹⁴ Hodiya, Bani we Beninu dégenler idi.

¹⁵ Buningdin bashqa xelqning serdarliri bolghan Paros, Paxet-Moab, Élam, Zattu we Bani, ¹⁶ Bunni, Azgad we Bébay, ¹⁷ Adoniya, Bigway we Adin, ¹⁸ Atér, Xizqiya we Azzur, ¹⁹ Hodiya, Xashum we Bézay, ²⁰ Xarif, Anatot we Nébay, ²¹ Magpiyash, Meshullam we Xézir, ²² Meshézabel, Sadoq we Yaddua, ²³ Pélatya, Xanan we Anaya, ²⁴ Hoshiya, Xananya we Xashshub, ²⁵ Haloxesh, Pilxa we Shobek, ²⁶ Réxum, Xashabna we Maaséya, ²⁷ Axiya, Xanan we Anan, ²⁸ Malluk, Xarim we Baana dégenler idi.

²⁹ Qalghan qowm bilen kahinlar we lawiylar bolsa, derwaziwenler, shéir oqughuchilar we beytning qulliri bolsa, shuningdek Xudanining qanunining teripige yénip, yurttiki xelqliridin ayrilip olturghan kishilerning hemmisi, xahi xotunliri bolsun, xahi oghul-qizliri bolsun, eqil-pem tapqanlarning hemmisi bolsa, ³⁰ öz ulughliri bolghan buraderlirige qoshulup, qesem qilip ant ichtiki: «Biz bolsaq Xudanining Musaning wasitisi bilen bérilip Xuda teripidin kelgen qanunigha emel qilip, Reb Xudawendimizning hemme emr, perman we belgilimilerge toghra emel qilayli. ³¹ Qizlirimiz bolsa ularni bigane xelqlerge bermey, ularning qizlirimizha xotun qilip bermeyli.

³² Biganiler shabat künide satqılı nersiler yaki her xil yégülük keltürse, shabat küni we ya héyt künide ulardinmu almayli. Her yettinchi yilni azadlıq yilidek tutup her qerzdin öteyli.

³³ Buningdin bashqa her yilning özide Xudayimizning öyidiki xizmet üçün bir shéqelning üchtin birini béreyli dep, üstimizge perz qilip toxtattuq.

³⁴ Shundaqki, teqdim nan bilen her künki yégülük qurbanliqi üçün, her künki köydürme qurbanliq bilen shabat künlidiridi qurbanliqi üçün, yéngi aylardiki qurbanliqi bilen héylarningi üçün, shükür qurbanliqi bilen Israilning kapariti üçün qilnidighan qurbanliqi we Xudayimizning öyidiki her ish üçün shuni bermekchi bolduq.

³⁵ Andin biz, xahi kahinlar, xahi lawiylar bolsun, xahi xelq bolsun chek tashlap qandaq yıldın yilgha tayin waqtlarning ichide öz xanidanlırimizgha qarap otun qurbanlıqını qanunda pütlgendek Tengrimiz Xudawendining qurban'gahida köydürmek üçün Xudayimizning öyige keltürüp,

³⁶ her yil ziraitimizning tunji hosuli bilen her xil derexning hemme méwisingning tunji hosulini Xudawendining öyige élip kéleyli. ³⁷ Shundaq hem qanunda pütlgendek tunji oghullirimizning özi bilen charwa mallirimizning tunjilirini élip kélip, xahi kalilirimizning tunjiliri bolsun, xahi qoylirimizningki bolsun hemmisi Tengrimizning öyige keltürüp, Xudayimizning öyide xizmet qilip turghan kahinlarga tapshurup,

³⁸ unimizning yéngiliqi bilen pulanglatma qurbanliqimizning yéngiliqi we her xil derexning her xil méwisingningki we sharab bilen yaghningkini Tengrimizning öyige élip kélip, kahinlarga tapshurup, yérımızdin chiqqan hosulning ondin bir ülüşhini lawiylargha bérelyi, chünki lawiyldarning özi biz herqaysi sheherde olturup yerni térisaq, hosulning ondin bir ülüşhini alsun. ³⁹ Lawiylar ondin bir ülüşni yighsa, Harunning ewladidin bolghan bir kahin lawiylar bilen bille turup, lawiyldarning özimu tapqan ondin bir ülüşhning ondin birini Tengrimizning öyidiki xezinilerning xanilirigha élip kelsun. ⁴⁰ Chünki xahi qalghan beni-Israel bolsun, xahi Lawiyning ewladliri bolsun bular ashliq, sharab we yaghdin bolghan hediylirini muqeddes xanining qachiliri anda bolup kahinlarning özi bilen derwaziwenler we shéir oqughuchilar bar xanilarga keltürüshi kérek. Biz bolsaq Xudayimizning öyini untumay turup, shundaq qilmaqchi bolduq».

Xelqning Yérusalém we bashqa sheherlerde makan tutushi

11 ¹ Xelqning mensepdarliri bolsa Yérusalémda olturdi. Lékin xelqning qalghanliri: «Her oninchi adem muqeddes sheher bolghan Yérusalémda olturup, onning toqquzi bashqa sheherlerde oltursun» dep chek tashlidı.

² Emma qaysi kishiler öz xahishi bilen Yérusalémda olturghili unisa, ularning hemmisini xelq danglidi. ³ Yehudaning sheherliri bolsa anda olturghuchilarining özi, xahi awam israiliylar bolsun, xahi kahin, xahi lawiylar bolsun, xahi beytning qulliri, xahi Sulaymanning xizmetkarlirining ewladi bolsun, herbiri öz shehiride özining miras hessiside olturaqliq idi. Emma yurtning chongliri bolup Yérusalémda olturghuchilarining bayani bolsa: ⁴ Beni-Yehudaning bezisi bilen beni-Benyaminning bezisi Yérusalémda olturaqliq bolghach, beni-Yehudaning ichidin anda olturghanlarning özi Perezning ewladliridin bolghan Ataya ben-Uzziya ben-Zekarya ben-Amarya ben-Shéfatya ben-Mahalael ⁵ bilen Maaséya ben-Barux ben-Kolxoze ben-Xazaya ben-Adaya ben-Yoyerib ben-Zekarya ben-Shiloni idi. ⁶ Yérusalémda olturaqliq beni-Pezerning hemmisi bolsa tööt yüz atmish sekkit palwan kishi idi.

⁷ beni-Benyaminning ichidin anda olturghuchilarining özi bolsa Sallu ben-Meshullam ben-Yoed ben-Pedaya ben-Qolaya ben-Maaséya ben-Itiyel ben-

Yeshaya idi. ⁸ Uningdin bashqa Gabbay bilen Sallaymu bolup, hemmisi toqquz yüz yigirme sekkiz kishi idi.

⁹ Zikrining oghli Yoél bolsa ularning üstige hakim bolup, Hasenuaning oghli Yehudanıng özi sheherning naib hakimi idi.

¹⁰ Kahinlarning ichidin anda olturghuchilar bolsa Yoyaribning oghli Yedaya bilen Yakin ¹¹ we Xudanıng beytining üstige turghan Seraya ben-Xilqiya ben-Meshullam ben-Sadoq ben-Merayot ben-Axitub dégenler bolup, ¹² ularning beytte ishlep turghan sekkiz yüz yigirme ikki buraderlirimu bar idi. Bulardin bashqa Adaya ben-Yeroxam ben-Pelaya ben-Amzi ben-Zekarya ben-Pashxur ben-Malkiya ¹³ bilen uning buraderliri bolup, xanidanlirining chongliri bolghan ikki yüz qırıq ikki kishimu bar idi. Bulardin bashqa Amashay ben-Azarel ben-Axzay ben-Meshillémot ben-Immerning özi ¹⁴ bilen uning küchlük buraderliri bolghan bir yüz yigirme sekkiz kishi bolup, ularning üstdiki serdari Zabdiyel ben-Gédolimmu bar idi.

¹⁵ Lawiylarning ichidin anda olturghuchilar bolsa Shemaya ben-Xashshub ben-Azriqam ben-Xésabya ben-Bunnining özi ¹⁶ bilen Xudanıng beytining tashqiridiki ishlardin xewer élip lawiylarning chongliridin bolghan Shabbitay bilen Yozabad dégenler idi. ¹⁷ Bulardin bashqa shéir oqughuchilarning chongi bolup ibadette medhiyini bashlighuchi bolghan Mattanya ben-Mika ben-Zabdi ben-Asaf bilen uning öz buraderlirining ichide ikkinchisi bolghan Baqbuqya we Abda ben-Shamua ben-Galal ben-Yedutunmu bar idi. ¹⁸ Muqeddes shehiridiki lawiylarning hemmisi ikki yüz sekzen ikki kishi idi.

¹⁹ Aqqub bilen Talmon dep atılıp, derwazilarni saqlighuchi bolghanlarning özi bilen ularning buraderliri bolsa bir yüz yetmish ikki kishi idi.

²⁰ Qalghan Israil bolsa kahin we ya Lawiy bolsa Yehudanıng hemme bashqa sheherliride turup, herbiri öz miras hessiside olturaqliq idi.

²¹ Lékin beytnıng qullirining özi Ofelde olturaqliq bolup, Zixa bilen Gishpa bolsa beytnıng qullirining üstide turdi.

²² Asafning ewladidin chiqip shéir oqughuchilardin bolghan Uzzi ben-Bani ben-Xésabya ben-Mattanya ben-Mikaning özi Yérusalémdiki lawiylarning üstide turup, Xudanıng beytidiki ishlarni baqtatti. ²³ Chünki padishah özi lawiyalar toghrisida höküm chiqirip, shéir oqughuchilar üçün künlük bérilidighan ashliqni toxtitip buyrughanidi.

²⁴ Emma xelq bilen tutash her ne ish bolsa Yehudanıng oghli Zérahning ewladidin bolup padishahning wekili bolup turghan Meshézabel ben-Petaxyanıng qolida idi.

²⁵ Beni-Yehudanıng bezisi kentlarning özi bilen bulargha tewe bolghan yerlerde olturnup, Qiryat-Arba bilen uninggħa tewe bolghan yerlerde, Dibon bilen uninggħa tewe bolghan yerlerde, Yeqabziyel bilen uning kentliride olturnu. ²⁶ Buningdin

bashqa ular Yeshua, Molada we Beyt-Pélet dégen yerlerde, ²⁷ Xazar-Shual, Bershéba we uning kentliride, ²⁸ Ziqlagh, Mekona we uning kentliride, ²⁹ En-Rimmon, Zora we Yarmutta, ³⁰ Zanoah bilen Adullam we uning kentliride, Lakish bilen uning teelluq yerliride, Azéqa bilen uning kentliride olturup, Bershébadin tartip Hinnom wadisighiche chédir tikkenidi.

³¹ Beni-Benyamin bolsa Gébadin bashlap, Mikmas bilen Aya, Beytel bilen uning kentlirige yéyilip, ³² Anatot, Nob we Ananyada ³³ Xazor, Rama we Gittayimda, ³⁴ Xadid, Zéboym we Neballatta, ³⁵ Lod bilen Ono we hünerwenlerning wadisida olturaqliq idi.

³⁶ Yehudada olturghan lawiyarlarning bezisi Benyamin'gha qoshulup ketkenidi.

Zerubabel bilen yénip kélgen kahin bilen lawiyalar

12¹ Shaaltiyelning oghli Zerubabel bilen Yeshuaghha qoshulup chiqip kelgen kahinlar bilen lawiyalar bolsa shu, yeni Seraya, Yeremiya we Ezra, ² Amarya, Malluk we Xattush, ³ Shekanya, Réxum we Merimot, ⁴ Iddo, Ginnito we Abiya, ⁵ Miyamin, Maadya we Bilga, ⁶ Shemaya, Yoyerib we Yedaya, ⁷ Sallu bilen Amoq, Xilqiya bilen Yedaya idi. Bularning özi Yeshuaning künliride kahinlar bilen öz buraderlirining chongliri idi.

⁸ Lawiyalar bolsa shu, yeni Yeshua bilen Binuyi, Qadmiyel bilen Shérebya, Yehudaning özi bilen öz buraderlirige qoshulup medhiye oqushning üstide turghan Mattanya idi. ⁹ Buningdin bashqa utturida turup, ularning özi bilen nöwetliship ish tutidighan Baqbuqya bilen Unni dégen buraderlirimu bar idi. ¹⁰ Yeshuadin Yoyaqim töreldi, Yoyaqimdin Elyashib töreldi, Elyashibtin Yoyada töreldi. ¹¹ Yoyadadin Yonatan töreldi, Yonatandin Yaddua töreldi.

¹² Yoyaqimning künliride kahinlarning xanidanlirigha bash bolghan kishiler shu, yeni Serayaning xanidanigha Meraya, Yeremianingkige Xananya, ¹³ Ezraningkige Meshullam, Amaryaningkige Yehoxanan, ¹⁴ Malluqningkige Yonatan, Shébanyaniningkige Yüsüp, ¹⁵ Xarimningkige Adna, Merayotningkige Xelqay, ¹⁶ Iddoningkige Zekarya, Ginnitonningkige Meshullam, ¹⁷ Abiyaningkige Zikri, Minyamin bilen Moadyaningkige Piltay, ¹⁸ Bilganingkige Shamua, Shemayaningkige Yehonatan, ¹⁹ Yoyeribningkige Mattenay, Yedayaningkige Uzzi, ²⁰ Sallayningkige Qallay, Amoqningkige Eber, ²¹ Xilqiyaningkige Xeshabya, Yedayaning xanidanigha Netanel bash idi.

²² Elyashib, Yoyada, Yoxanan we Yadduaning künliride lawiyarlarning xanidanlirigha bash bolghan kishilerning özi xetlinip, Pars padishahi Dariyusning seltenitining waqtida kahinlarmu kitabqa yézilghanidi. ²³ Beni-Lawiyining xanidanlirigha bash bolghanlarning özi Elyashibning oghli Yoxananning

künlirigiche tarix kitabigha yézilip kelgenidi.

²⁴ Lawiylarning bashliri bolsa Xeshabya bilen Shérebya, Qadmiyelning oghli Yeshuaning özi bilen ularning utturida turup Xudanining adimi Dawud buyrughinidek ularning özi bilen nöwetliship medhiye oquydighan buraderliri idi. ²⁵ Bulardin bashqa derwazilarining yénidiki xezinilerdin xewer élip, derwaziwenler bolghan Mattanya bilen Baqbugya, Obadya bilen Meshullam, Talmon bilen Aqqub dégenler bar idi. ²⁶ Bular bolsa Yoyaqim ben-Yeshua ben-Yosadaqning künliride yashap, Nehemiya waliy bilen Ezra kahinning waqtida hayat idi.

Yérusalémning sépilini Xudagha atash

²⁷ Yérusalémning sépili Xudagha atash üçün waqt kelse, lawiylarning özi turghan her jayidin izdilip: «Emdi xush bolushup medhiye oqush bilen atash héytini tutushup, jangjang bilen tanbur we chang chélishayli» dep, Yérusalémgha keltürüldi. ²⁸ U waqt shéir oqughuchilarining oghulliri Yérusalémning chörisidiki yurt bilen netofatiylarning kentliridin yighilip, ²⁹ Beyt-Gilgal bilen Géba we Azmawetge teelluq bolghan yerliridin yighilip keldi, chünki shéir oqughuchilarining özi Yérusalémning chöriside özige kentler yasiganidi. ³⁰ Kahinlar bilen lawiylar bolsa özini muqeddes qilghandin kényin xelqning özi bilen derwazilar we sépilni muqeddes qildi.

³¹ Men Yehudanинг chonglirini sépilning üstige chiqarghandin kényin medhiye oqughuchilardin ikki chong etretni rastlap qoydum. Bir etret bolsa sépilning üstide ong terepke méngip, qigh derwazisighiche bardı. ³² Ularning keynidin Hoshiyaning özi bilen Yérusalémning chonglirining yérim sani, ³³ Azarya, Ezra we Meshullam, ³⁴ Yehuda bilen Benyamin, Shemaya bilen Yeremiya, ³⁵ we kanay kötüüp yürgen birnechche kahin bilen Zekarya ben-Yonatan ben-Shemaya ben-Mattanya ben-Mikaya ben-Zakkur ben-Asafning özi ³⁶ we uning buraderliri bolup Xudanining adimi Dawudning neghmlirini kötüüp yürüp Shemaya, Azarel, Milalay, Gilalay, Maay, Netanel, Yehuda we Xanani dégenler ulargha egiship yürüp, ularning aldida Ezra katipning özi mangdi. ³⁷ Ular bolsa bulaq derwazisining üstidin uttar méngip, Dawudning shehirining pelempiyige chiqip, Dawudning ordisining üstidiki égiz tamdin ötüp, sherq teripidiki su derwazisighiche bardı.

³⁸ Bashqa terepke méngip turghan medhiye oquydighan etretning özige men özüm bilen xelqning yérim sani egiship, sépilning üstide yürüp, tonur munari bilen chiqip yürüp, keng sépilgiche béríp, ³⁹ Efraim derwazisi bilen kona derwaza we béliq derwazisining üstidin yürüp, Xananeel munari bilen Méya munaridin ötüp, qoy derwazisighiche méngip, zindan derwazisigha béríp toxtiduq.

⁴⁰ Andin kényin medhiye oquydighan ikki etret bilen men özüm manga qoshulup chonglarning yérim sani bolghanlarning özi Xudaning beytige daxil bolup, ⁴¹ Élyaqim, Maaséya, Minyamin, Mikaya, Elyoénay, Zékarya we Xananya dégenlermu qoshulup, kanay kötüüp kirip, ⁴² ulardin bashqa Maaséya bilen Shemaya, Éliazar bilen Uzzi, Yehoxanan bilen Malkiya, Élam bilen Ézer dégenler hem daxil boldi. U waqt shéir oqughuchilar ning özi Yizraxyä dégen bashlamchisigha egiship, shéir oqughili turdi.

⁴³ U künning özide xelq chong qurbanliqlarni ötküzüp, Xuda ulargha chong xushluq bergech shadlıq qılıp, xotunlar bilen balılar mu xush boldi. Shundaqki, Yérusalémning bu xushluqi yiraqqa anglandı.

Xelqning lawaylargha künlük hessisini bérip turushi

⁴⁴ U künning özide hediye bilen tunji hosul we ondin bir ülüşni qoyulidighan xezinilerning üstige ademler toxtitildi. Bular bolsa sheherning étizliqliridin kahinlar bilen lawiyargha tégidighan hessilerni anda yighthiq qoyuldu. Chünki kahinlar bilen lawiyalar öz xizmitini bashlighini üçhün Yehudaning ichide chong xushluq bolghanidi. ⁴⁵ Bular bolsa Tengrisining ibadet ishliri bilen paklash ishliridin xewer élip turup, shéir oqughuchilar bilen derwaziwenlermu Dawud bilen uning oghli Sulaymanning buyrughinidek öz ishini qilatti. ⁴⁶ Chünki qedimki zamandin tartip Dawud bilen Asafning künliride shéir oqughuchilar ning bashlamchilari bolup, Xudagha hemdusana éytılıp shéir oqulatti. ⁴⁷ Zerubabel bilen Nehemianing künliride Israilning hemmisi shéir oqughuchilar bilen derwaziwenlerning künlük hessisini her kuni bérip turup, lawiyargha atalghinini bérretti. Lawiyarmu Harunning ewladlirigha atalghini bérretti.

Nehemiya Xudaning Tewrat qanuni üçhün gheyret qılıdu

13¹ U künning özide Musaning kitabı xelqqe oqulup anglitilsa: «Héchbir ammoniy bilen moabiy kishi hergiz Xudaning jamaítige kirmisun.

² Chünki bular su bilen nan élip, beni-Israilning aldigha chiqmay, belki ularning üstige lenet oqutmaq üçhün Bilamni ijari ge alghanidi. Lékin Tengrimiz özi bu lenetni beriketke aylandurdi» dégen söz uning ichide yéziqliq chiqip qaldi. ³ Ular qanunni anglighinida hemme arilash yat kishini Israilning ichidin chiqiriwetti.

⁴ Lékin bir waqittin ilgiri Tengrimizning beytining xezinisining üstide turup, Tobiyyagha tughqan bolghan Elyashib kahin bolsa, ⁵ ilgiri yégülük qurbanliqi bilen mestiki we qachilar qoyulup, lawiyalar bilen shéir oqughuchilar we derwaziwenlerge bérilidighan bughday, sharab we yaghning ondin bir ülüşhi

anda yighilip, kahinlargha tegken hediyeler qoyulidighan jayning özide Tobiagha chong bir hujrini rastlap bergenidi.

⁶ Lékin men u künlerning özide yoq idim, chünki men bolsam Babil padishahi Artaxshastanining seltenitining ottuz ikkinchi yilda padishahning qéshigha yénip ketken idim. Emma birnechche waqittin kéyin padishahtin ruxset élip,

⁷ Yérusalémghakelsem, Elyashibning Tobiya üçhün Xudanining beytining hoylisida bir hujra rastlap bergini bilen qandaq yamanlıq qilghinini uqup qaldım. ⁸ Bu ish özü manga tola yaman körün'gech Tobiyaning hemme öy eswablirini hujrining tashqirigha tashliwétip, ⁹ hujrilarni pakizlitip, Xudanining beytining qachiliri bilen yégülüq qurbanlıqi we mestikini anda yandurup keltürüp qoymurdum.

¹⁰ Uqup baqsam, lawiyarning tegken hessisi bérilmigech xizmette turghan lawiylar bilen shéir oqughuchilarining herbiri özi étizliqigha qéchip ketken iken. ¹¹ Bu sewebtin men waliylarni eyibke buyrup: «Néme üçhün Xudanining öyi tashlinip qaldi» dep éytip, ularni yighip, öz jayida toxtitip qoymum. ¹² U waqit Yehudanining hemmisi bughday, sharab we yaghning ondin bir ülüşhini élip kélip, xezinilerge tapshurdi. ¹³ Andin kéyin men Shélemya kahinning özü bilen Sadoq katip we lawiyardin bolghan Pedayaning özini xezinilerning üstige toxtitip qoypum, Xanan ben-Zakkur ben-Mattanyani ulargha yandap qoymum. Chünki bular bolsa ishenchlik kishiler bolup, buraderlirige hesse üleshtürüş ularning wezipisi idi.

¹⁴ Buning üçhün, ey Xidayim, méni yad qilip, öz Tengrimning öyi bilen uning resimliri toghrisida qilghan yaxshi ishlirimni untumighin.

¹⁵ U waqitta qarap baqsam, ularning shabatning özide siqquchta üzüm dessep, ésheklerge ashliq artip öye keltürüp, shabat künidimu sharab bilen üzüm, enjür bilen her xil yükldeni Yérusalémha élip kelginini körüp, qaysi waqt bu yégülüq nersilerni satsa, ularni eyiblettim. ¹⁶ Anda olturaqlıq tiriyarmu béliq bilen her xil nersilerni keltürüp, shabat künide Yérusalémning özide Yehudanining xelqige satatti. ¹⁷ Buning üçhün men Yehudanining chonglirini eyibke buyrup: «Néme üçhün mundaq set ishni qilip, shabat künini bihörmət qildinglar? ¹⁸ Atabowliringlar mundaq qilghini üçhün Xuda biz bilen bu sheherning üstige bu hemme balani keltürdi emesmu? Emdi siler shabat künini bihörmət qilip, Israilning üstige téxi chong ghezep keltürisilermu?» dep éyttim.

¹⁹ «Qachanki shabatning kéchisi bashlinip, Yérusalémning derwazilirida qarangghu bolghili tursa, derwazilar étilsun» dep buyrup éytip: «Shabatning özi ötüp bolmasta ularni achmanglar» dep ulargha buyruq bérüp: «Shabat künide héchbir yük kırğızülmisun» dep, öz xizmetkarlirimni derwazılarda pasiban qilip qoymum. ²⁰ Shundaq qilsam, sodiger bilen her xil mal satquchilarining özü bir-ikki mertiwe derwazining sirtida qonup qaldı. ²¹ Emma men ularni qorqutup:

«Némishqa sépilning yénida qonisiler? Eger yene bir mertiwe shundaq qilsanglar, qolum silerge tégidü» dédim. U waqittin tartip ular shabatning özide yene kelmedi.

²² Men lawiylargha hem söz qilip: «Özünglarni muqeddes qilip, shabat künining muqeddes saqlanmığı üçhün kélip, derwazılarda pasibanlıq qilinglar» dep éyttim.

Bu sewebtin, ey Xudayim, öz chong merhemitingge muwapiq manga rehim qilghin.

²³ U waqt hem kördümki, bezi yehudiy kishiler ashdodiy, ammoniy we moabiy xotunlarning özini xotunluqqa alghanidi. ²⁴ Ularning baliliri bolsa yehudiy tilida tüz gep qilalmay, ýerimche ashdodiy we ya bashqa qowmning zuwanida gep qilghili turdi. ²⁵ Buning üçhün men ularni eyibke buyrup lenet oqup, ularning bezisini urup saqallirini yulup, Xuda bilen ulargha qesem bérüp éyttimki: «Siler bolsanglar qizliringlarni ularning oghullirigha bermey, ularning qizlirini oghulliringlar we ya özünglar üçhünmu xotunluqqa almanglar. ²⁶ Israilning padishahi Sulayman bolsa shu ishlarning sewebidin gunahqa chüshüp qalmidimu? U özi Xudayining amriqi bolup, Xuda uni pütün Israilning üstige padishah qilip qoyghach tola qowmlarning arisida uningdek padishah tépilmidi. Shundaq bolsimu, bigane xotunlar uni gunahqa tiqtı emesmu? ²⁷ Emdi biz silerning bigane xotunlarni élip, Tengrimizge qarshi gunah qilip, bu qilghan chong yamanlıqinglarni körüp turup, shük turimizmu?» dep éytip,

²⁸ ulugh kahin Elyashibning oghli bolghan Yoyadaning balilirining ichidin bolup xoroniy Sanbalatning küküy়ogħli bolghan birini qeshimdin qoghliwettim.

²⁹ Ey Xudayim, ular bolsa kahinliqni napak qilip, kahinliq bilen lawiylarning ehdisini bihörmət qilgħini üçhün ularni könglüngge sélip qoyghin.

³⁰ Bu teriqide men ularni biganiliktin pak qilip, kahinlar bilen lawiylarning ishlirini teyinlep, herbirini öz ishīgha toxtitip, ³¹ tayin waqtılarda otun hediyesini keltürüp, tunji hosul hediyesini yighthaq üchün qoyup qoydum.

Ey Xudayim, méni yad qilip, buni yaxshiliqimgha sanighin.